

Nemzetpolitikai összefoglaló

2016. 44. hét



MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET



Függetleneket se indít az EMNP a parlamenti választáson

Mégsem indít az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) független jelölteket a decemberi romániai parlamenti választásokon – jelentette be Szilágyi Zsolt, az alakulat elnöke. A politikus elmondta, az erdélyi és a Kárpát-medencei viszonyokat is figyelembe véve, hosszas elemzés után hozták meg a döntést, akkor, amikor egyes megyékben már össze is gyűlt a jelöltek indításához szükséges számú támogató aláírás. „Úgy döntöttünk, hogy most nem indulunk, erőinket a párt és az önkormányzati képviselők munkájára összpontosítjuk. A politikai harc több csatából áll, ez a harc néha azt is jelenti, hogy az ember erőt gyűjt, igyekszik bölcsen dönteni, és a kihívásokkal szembenézve megpróbál még nagyobb erőt felmutatni” – fogalmazott Szilágyi Zsolt. Eddig Toró T. Tibor, az EMNP alelnöke jelentette be, hogy Kovászna megyében pályázna meg egy mandátumot függetlenként. A politikus hétfőn kora délután Sepsiszentgyörgyön tartott sajtótájékoztatót, amelyen az MTI szerint közölte, hogy pártja országos elnökségének a döntése nyomán nem indul függetlenként a decemberi romániai parlamenti választásokon. Emlékeztetett arra, hogy amikor október 13-án bejelentette az indulását, arra is kitért, hogy jelöltsége véglegesítéséhez az EMNP elnökségének az egyetértésére van szükség. Hozzátette, maga is tagja annak az elnökségnek, amely minden szempontot mérlegelve végül úgy döntött, hogy az EMNP jogilag független jelöltekkel sem vesz részt a választásokon. Toró szerint késhegyen billeg, hogy az RMDSZ-nek sikerül-e átlépnie az ötszázalékos küszöböt, és az EMNP elnöksége nem akarta felvállalni annak a kockázatát, hogy bűnbakká tegyék, ha az RMDSZ öt százalék alatti eredményt ér el. „Előreszaladtunk egy kicsit itt Háromszéken” – magyarázta Toró a korábban bejelentett helyi döntés megváltoztatását. Hozzátette: „megértem a háromszékiek csalódottságát, de nem szabad kiragadni Háromszéket az erdélyi és a Kárpát-medencei nemzetpolitikai kontextusból”. Kérdésre elmondta, az EMNP stratégiai partnere a vezető magyar kormánypart és a maga a kormány is. Természetesnek tartotta, hogy velük is konzultáltak a döntés meghozatala előtt. Toró T. Tibor közölte: az EMNP hamarosan pontosítja álláspontját azzal kapcsolatban, hogy kit támogat a decemberi választásokon.

Az RMDSZ méltányolandónak tartja, hogy politikai versenytársa, az Erdélyi Magyar Néppárt végül formailag független jelöltekkel sem vesz részt a decemberi parlamenti választásokon – erről Kovács Péter, a szövetség ügyvezető elnöke nyilatkozott. „Ez volt az egyedüli logikus lépés a részükről, amellyel nem ártanak. Nem ártanak elsősorban saját maguknak, mert az EMNP újra és újra falnak ment, ahányszor részt vett a választásokon” – mondta az ügyvezető elnök. Kovács Péter olyan szempontból méltányolja a döntést, hogy az EMNP így nem árt a magyar közösség parlamenti képviseletének. „Ha függetleneket támogatnak, az gyengítette volna az RMDSZ-t” – magyarázta az ügyvezető elnök. Hozzátette: az EMNP döntése alapot adhat a szövetség és a néppárt közötti jövőbeni tárgyalásokra is. A politikus emlékeztetett: az RMDSZ-nek a másik kis párttal, a Magyar Polgári Párttal (MPP) való együttműködése is oda vezethető vissza, hogy 2012-ben a polgári párt úgy döntött, nem indul a parlamenti választásokon. Rá két évre, 2014-ben



már sikerült szorosabbra fűzni a viszonyt a két politikai szervezet között. Kovács szerint ez is azt jelzi, hogy az RMDSZ az összefogásra törekszik, akivel csak lehet, mert ez a magyar közösség elvárása is.

Lármafák gyúltak az autonómiáért

Lármafák gyújtásával, őrtüzek, fáklyák és gyertyák ezreinek fényével világították meg a Székelyföldet vasárnap este a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) által kezdeményezett Székelyföld autonómiájának napján, ezáltal hangsúlyozva a térség autonómatörekvéseit. A megmozduláshoz Erdély és a Kárpát-medence más településein, többek között Kolozsváron és Budapesten is csatlakoztak, illetve vasárnap délelőtt számos templomban is a székelyföldi autonómiáért imádkoztak, eleget téve az SZNT felhívásának. Az alkalomból valamennyi településen felolvasták az SZNT kiáltványát, amelyben kifejtik: ily módon kívánják Románia kormánya és a nagyvilág tudomására hozni, hogy a Székelyföld létezik. „Ezzel kívánjuk ismételten megerősíteni a gyergyóditrói székely nemzetgyűlésen kinyilvánított történelmi igényünket: élni akarunk az önrendelkezés jogával, és e jog alapján követeljük Székelyföld államon belüli önkormányzását!” Ebben arra is rámutatnak, hogy a székely nép ragaszkodik a nyolc székely széket és 149 önkormányzatot magában foglaló Székelyföld határaihoz, amelyet a helyi közösségek népszavazása tesz majd véglegessé. „Követeljük, hogy az Európában gyakorolt normák érvényesüljenek, és a székely nép – Európa autonóm közösségeihez hasonlóan – megélhesse önrendelkezését a Székelyföld autonómiája révén” – áll a felhívásban. Ennek írói azzal indokolják akciójuk szükségességét, hogy Románia kormánya mai napig nem mondott le „arról a tervről, hogy Székelyföldet egy román többségű óriás-régióba beolvassza. Arra is emlékeztetnek, hogy Bukarest évek óta figyelmen kívül hagyja a székelyföldiek autonómiára vonatkozó, több alkalommal és formában kinyilvánított igényét, párbeszédre vonatkozó kezdeményezéseit. Emlékeztetnek továbbá a székelyföldi önkormányzati nagygyűlés állásfoglalására, amely szerint „Székelyföld fel nem osztható és be nem olvasztható, csakis természetes, történelmileg kialakult regionális határai közt, önálló, többlethatáskörökkel rendelkező autonóm közigazgatási egységként képzelhető el a jövőben, amelynek egyben különálló fejlesztési régióknak is kell lennie”. „Autonómiát Székelyföldnek, szabadságot a székely népnek!” – zárul a Székelyföld településein összegyűlt közösségek nevében Izsák Balázs SZNT-elnök által jegyzett kiáltvány.

Küzdelmes és hosszú út vezet az autonómia megszerzéséig, bár elvi kifogás nem lehet ellene, nincs olyan nemzetközi testület, amely azt mondaná, kötelező megadni az autonómiát – hangsúlyozta Kántor Zoltán, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet igazgatója vasárnap az M1 aktuális csatornán. Az igazgató a székelyföldi autonómiáról szólva azt mondta: jelenleg „nem áll a zászló” az autonómia ügyének a nemzetközi porondon, viszont sok kedvező példa van Nyugat-Európában. Megemlítette, hogy több fronton, a román közvélemény előtt és a nemzetközi porondon egyaránt tart a küzdelem a székelyföldi



autonómiáért, az utóbbi években a magyarság egyre gyakrabban áll ki a nyilvánosság elé, erősítve a magyarok összetartozását, és egyben jelez a román kormánynak és a nemzetközi közvéleménynek is. Mindazonáltal az igazgató szerint a brüsszeli fórumokon belpolitikai ügyként kezelik az autonómiatörekvést, többségében a múltban sem volt nemzetközi támogatás, hanem belpolitikai tárgyalások révén jött létre autonómia.

„Provokáló” román nyelvű RMDSZ-es óriásplakátok jelentek meg Erdélyben

Beismerten provokatív óriásplakátokkal próbálja megszólaltatni az erdélyi románokat az RMDSZ az előkampány részeként. Megmentjük Nagyváradot. Bukaresttől. Az adóink Erdélyt gazdagítsák, ne a fővárost!” – ilyen és ehhez hasonló, román nyelvű RMDSZ-es óriásplakátok jelentek meg a napokban Bihar és Kolozs megyében az utak mentén. A plakátokat a román sajtó egy része ellenségesen fogadta, és szeparatizmusnak minősítette. A szövetség összesen 75 óriásplakátot helyezett el Erdélyben, a magyar nyelvűek mellett román nyelvűeket is. Üzeneteiket ugyanis nem csak az erdélyi magyarokhoz, hanem az erdélyi románokhoz is el akarják juttatni. Arra a kérdésünkre válaszolva, hogy miért folyomottak ehhez a megoldáshoz, Kovács Péter elmondta: a jelenlegi törvény nagyon lecsökkentette a pártok kampányolási lehetőségeit, és ennek hatása már az önkormányzati választások idején érezhető volt. „Az országban nem volt kampányhangulat. Az emberek azt sem tudták, melyik napon lesznek a választások” – idézte fel a politikus. Kovács elmondta, a törvény a kültéri üzenethordozók közül csak egy kisméretű plakát használatát teszi lehetővé a választási kampányban, és ezek is csak a hivatalos plakátoló helyeken helyezhetők el. A napokban kihelyezett óriásplakátok az RMDSZ előkampányának részei, és a hivatalos választási kampány kezdete előtt két nappal le fognak kerülni. „Ezekkel a plakátokkal tudatosítani akarjuk az emberekben, hogy parlamenti választások lesznek. Ugyanakkor ismertetni akarjuk velük az elképzeléseinket román és magyar nyelven is arról, hogy milyen Erdélyt építenénk” – magyarázta a kampányfőnök. A román nyelvű plakátjaikról elmondta, fő üzenetük az, hogy a befizetett adó maradjon helyben: a kolozsvári adó Kolozsváron, a botoșani-i adó Botoșani-ban. Kovács Péter érvelése szerint a pénzügyminisztériumi statisztikák azt mutatják, hogy az összes erdélyi megye, beleértve a székelyföldieket is, többet fizet be Bukarestnek, mint amennyit visszakap. „Úgy gondoljuk, hogy ez nem jó” – nyomatékosította az ügyvezető elnök. Kovács Péter elismerte, hogy a román nyelvű plakátjaik provokatívak. „Azt üzenjük a plakátainkon: olyan Erdélyt akarunk, ahol az autópálya aszfaltból van, és nem papírból. A jövődöbeli autópályán románok is, és magyarok is fognak utazni. Vagy amikor oktatási kérdésekről beszélünk, akkor azt üzenjük: egy olyan Erdélyt akarunk, ahol mindenki beszél románul és magyarul” – fogalmazott a kampányfőnök.



Nyelvrendőrök jártak Bősön

Kevés törvény betartását ellenőrzik az országban olyan aprólékosan, mint az államnyelvtörvényét. A kulturális minisztérium ellenőrei legutóbb Bősön jártak, és például megtiltották, hogy a turistakomp tájékoztatóján a település neve magyarul is fel legyen tüntetve. Lakossági beadvány alapján érkeztek a nyelvrendőrök Bősre. A panaszos azt nehezményezte, hogy a város honlapján több információ csak magyarul olvasható, a hangosbemondóban gyakran csak magyarul hangoznak el a bejelentések, hirdetések. S ha már ott voltak, az ellenőrök nem csak a beadványban említett hiányosságoknak jártak utána. A turisztikai tájékoztató tábláktól kezdve a település lapját, az emlékművek feliratait és az önkormányzati jegyzőkönyveket is átnézték. „Figyelmeztettek, hogy a hivatal faliújságján is kötelező a kétnyelvű tájékoztatás, így a cserkészek faliújságján is” – nyilatkozta Bős polgármestere, Fenes Iván. Az ellenőrök kifogásolták, hogy a község honlapján a képviselők neve a magyar nyelvtannak megfelelő sorrendben szerepel, hogy a hangosbemondóban magyarul hangzik el a hirdetés, hogy a városi lap csak magyarul jelenik meg. „Két emlékművel kapcsolatban is volt kifogásuk. Az egyik a Szentháromság téren álló szobor, amelyet 1890-ben állítottak, és 2002-ben felújítottuk. A régi táblára nem vonatkozik a nyelvtörvény, a felújításról tájékoztató táblát viszont kétnyelvűsíteni kell. A szobor egyházi területen áll, így ehhez nincs közünk. Az 1848-as emlékmű szövegének lefordítására is utasítást adtak, azonban nem fordítjuk le, hanem új táblát helyezünk ki, a Szent Korona, az 1000-es és a 2000-es évszám lesz rajta” – mondta a polgármester. Fenes Iván szerint a kifogásolt dolgokat kiküszöbölték, a részletes és szigorú ellenőrzés keserű szájízt hagyott maga után. „Látszólag nagyon jó a szlovák–magyar viszony, de ez az eset azt is mutatja, hogy az első adandó alkalommal belekötnek az önkormányzatba” – mondta. Rigó Konrád, a kulturális minisztérium államtitkára (Híd-jelölt) szerint a tárcsa nem boszorkányüldözést folytat, pusztán ellenőrzést végzett. 99 százalékban lakossági beadványok miatt kénytelenek elvégezni ezeket, hivatalból nem járnak ellenőrzésre. „Amióta a tárcánál vagyok, abban egyeztünk meg, hogy az ellenőrzések célja nem a büntetés, hanem egyfajta tanácsadás. Ha az ellenőrzés során hiányosságokat találnak, azt jegyzőkönyvbe kell venniük, s az előírások betartását felügyelniük kell” – mondta Rigó. Hozzátette: eddig nem büntettek a törvény megszegéséért. A beadványokban legtöbbször a községi lapok vagy honlapok magyar szövegére panaszkodnak. Arra, hogy egy ilyen panasz után miért ellenőrzik még a faliújságot is, Rigó annyit mondott, hogy ha az ellenőrök kiutaznak valahova, akkor mindent szemügyre vesznek.

Nyilvánvalóan egy állami szervnek, ha a hatáskörébe érkező bejelentés érkezik, akkor azt vizsgálnia kell. Viszont nem mindegy, hogy a vizsgálat során miként járnak el, vajon „mindent szemügyre vesznek-e” – mert ilyenkor már a bejelentésen túlterjeszkedve hivatalból járnak el –, és miként értelmezik a vonatkozó jogszabályok szövegét – mutatott



rá Menyhárt József, az MKP elnöke. A Magyar Közösség Pártja az emléktáblák átalakítását és magyar feliratok és szövegek eltávolítását eredményező állami nyomásgyakorlásnak a kulturális államtitkár nyilatkozatában fellelhető mentegetését elfogadhatatlannak tartja. Az ilyen „razziák” tágabb körülményeire tekintettel még a törvény betűjének megfelelő eljárás is felháborító, mert szembemegy a nemzetközi szerződésekben Szlovákia által magára vállalt, a kisebbségi nyelvek használatát támogató magatartással. Nem lehet ugyanis figyelmen kívül hagyni, hogy a bósi ellenőrzésnél megint az az elv érvényesül, hogy az államnyelv használatát a legszigorúbb módon és teljes terjedelemben megkövetelik, míg a kisebbségi nyelv érvényesülését ahol lehet, gátolják vagy elszabotálják. A kisebbségi nyelvhasználat területén ugyanis számos olyan törvényben lefektetett kötelezettsége van az államnak, amelyeket egyáltalán nem hajlandó betartani – fejtette ki az MKP hozzátéve: sőt, mint arra a párt legutóbb felhívta a figyelmet, nemrég komoly visszalépésre is sor került a bírósági nyelvhasználatban. Az 1995-ben megalkotott államnyelvtörvény azon fő vonása, hogy az államnyelvet éppen a kisebbségi nyelvek ellen védi, továbbra is érvényes. Amíg ezek a körülmények fennállnak, amíg az állam a kisebbségi nyelv betartásával kapcsolatban önmagával szemben nem „razziázik”, addig a bósihez hasonló ellenőrzések minden esetben a szlovákiai magyarok tudatos diszkriminációját jelentik.



Bemutatták a szerbiai Kisebbségi Akciótervet Strasbourgan

Strasbourgban mutatták be a szerbiai kisebbségi akciótervet. A belgrádi kormány az elmúlt időszakban sokat tett annak érdekében, hogy európai szintre emelje a kisebbségi jogok érdekérvényesítését – mondta Gál Kinga, az Európai Parlament nemzeti kisebbségek helyzetével foglalkozó frakcióközi munkacsoportjának alelnöke. A politikus Strasbourgban tárgyalt Szerbia küldöttségével. Belgrád mindent el fog követni annak érdekében, hogy minél előbb elfogadják azokat a jogszabályokat, amelyek a kisebbségek helyzetének további javulását eredményezhetik. Ezért is volt fontos ennek az új kisebbségi jogokat taglaló akcióterv létrehozása – fogalmazott Strasbourgban Ana Brnabić szerb államigazgatási miniszter. Az egyeztetésen Nyilas Mihály tartományi kormányalelnök arról beszélt, hogy a vajdasági kormány tagjai társalkotói voltak a kisebbségi akciótervnek, ezért úgy gondolja, sikerült egy nemzetközi érvényű jogszabályrendszert létrehozni. „Sok javaslatunk volt. Volt egy váz, amelyet először mi dolgoztunk ki. Amely alapja volt minden további tevékenységnek. Igen aktívak voltunk. Ha nem is került be minden abból, amit javasoltunk, de nagy része igen. Sok esetben általánosan megfogalmazva, de bekerült mindaz, amit javasoltunk” – mondta Nyilas Mihály. Deli Andor vajdasági származású fideszes EP-képviselő aláhúzta: fontosnak tartja a bemutatott dokumentumot, mert az pontos ütemtervet tartalmaz a szerbiai kisebbségügyi jogszabályok módosításáról és a gyakorlati intézkedésekről is. „Egy olyan üzenet, amellyel a Szerb Kormány azt jelzi, hogy komolyan áll a kisebbségi kérdés mögé. Komoly vállalásokat mutat ezáltal, amely az



implementációját is jelenti a kisebbségi akciótervnek” – tette hozzá. Az ülésen Hajnal Jenő, a Magyar Nemzeti Tanács elnöke kifejtette: a Szerbiában élő magyar nemzeti közösség érdeke is, hogy az állam mielőbb az Európai Unió teljes jogú tagja lehessen. Ehhez pedig nélkülözhetetlen, hogy a kisebbségek jogait európai szintre emeljék – tette hozzá az MNT első embere.

Az 1944/45-ös ártatlan magyar áldozatokra emlékeztek Csúrogon

Csúrogon, a Megtépázott Krisztus című szoborcsoport előtt emlékeztek az 1944/45-ös ártatlan magyar áldozatokra. A Magyar Nemzeti Tanács és Teleki Júlia által szervezett eseményen a hozzátartozók mellett közéleti szereplők hajtottak fejet az emlékmű előtt. A megemlékezésen Teleki Júlia után Jasmina Jurišin mondott beszédet. A Razzia 1942 Emlékegyesület titkára azokról a hétköznapi hősökről szólt, akik szomszédaikat mentették meg azzal, hogy életükkel kezeskedtek értük. 1942-ben a magyarok tudták így megmenteni szerb társaikat, 1944-1945-ben pedig a szerbek magyar ismerőseiket. Pintér Attila, Magyarország belgrádi nagykövete is szólt az egybegyűltekhez: „a megbékélési folyamatnak köszönhetően szembenézhattünk a magyar-szerb közös múlt legérzékenyebb időszakával. Csaknem 70 év után ez időszzerű volt. Fel kellett ismernünk, hogy a két népet sokkal több dolog köti össze, mint ami elválasztja”. Purityiné Szabó Judit, a magyar kormány Nemzetpolitikai Államtitkarságának főosztályvezetője arra emlékeztetett, hogy milyen hosszú út vezetett a végtisztesség kiharcolásához: „hosszú út vezetett a végtisztesség kiharcolásához, amíg a kollektív bűnösség vádját sikerült halottjainkról lemosni, míg a fájdalom keresztjét maradandó biztonságban tudhattuk nemzetünk gyászhelyén. E méltó emlékhely felépülésével e helyre is, ahol oly sokáig a tisztességadást is elutasították, béke és kegyelet költözött”. Pásztor István, a Tartományi Képviselőház és a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke szerint bár az 1944/45-ös eseményeknek nincs központi emlékhelye, Csúrog mégis jelképes pont lett: „Áder János magyar és Tomislav Nikolić szerb köztársasági elnök közösen hajtottak főt ezen a helyen. Pénzes János megyéspüspök folytatta le az egyházi szertartást és Irinej bácskai ortodox püspök fohászt mondott. A közös elnöki főhajtásra hetven évet vártunk. Vártunk, de nem tétlenül. Hanem az igazságba vetett hittel és azzal a meggyőződéssel, hogy az ártatlan áldozatok mártírhalála az első lépcső a szerb-magyar történelmi megbékélés házában, amit csakis közösen építhetünk. Vártunk, de folyamatosan tettük a dolgunk: helytörténészek, hozzátartozók és politikusok”.

Nikolić és Pásztor: Be kell mutatni az akadémiai vegyes bizottság munkáját

Tomislav Nikolić szerb államfő elfogadta Pásztor Istvánnak, a tartományi képviselőház elnökének felkérését, miszerint arra fognak törekedni, hogy bemutassák a magyar és a



szerb nyilvánosság előtt is a szerb-magyar vegyes bizottság munkájának eredményét, amely a második világháborúban a Vajdaság területén elkövetett atrocitásokat kutatja. Pásztor a Vajdasági Magyar Szövetség elnökeként megköszönte Nikolićnak, hogy hozzájárult a szerb-magyar megbékéléshez, kiemelve hogy ez a folyamat jelentős mértékben felgyorsult, ami kizárólag a szerb elnök személyes elkötelezettségének köszönhető. Pásztor arra kérte Nikolićot, segítsen abban, hogy a vegyes bizottság munkáját a legátláthatóbb módon tárják a szerb és a magyar nyilvánosság elé. Értékelése szerint egyszer és mindenkorra szembe kell néznünk a történelmi tényekkel, hogy e két nép pontot tehesen a múltbéli összetűzésekre, és közösen építhesse a jövőt, írja az RTV. Nikolić elfogadta Pásztor felkérését és egyben arról is tájékoztatta, hogy miként halad a Duna-Morava-Vardar hajózási útvonal kiépítése, valamint arról, hogy Szerbia mellett Macedónia és Görögország is jelezte érdekltségét ebben a projektben. Nikolić elmondta, hogy korábban több támadás is érte emiatt a projekt miatt, de a komoly átgondolás és elemzés után mindenki számára egyértelmű, hogy ez a projekt többszörös hasznot hoz majd mind a három érintett országnak, valamint a kínai beruházóknak, akik a projekt kivitelezésén dolgoznak, áll az elnök sajtószolgálatának közleményében.



Tiltakozás a nemzetiségek anyanyelvű oktatási jogainak tervezett korlátozása ellen

Beadványban fordult Petro Porosenko ukrán elnökhöz a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) és több ukrainai nemzetiségi szervezet tiltakozásul az ukrán oktatási minisztérium által tervezett intézkedések ellen, amelyek alkotmányt sértve jelentős mértékben korlátoznák az Ukrajnában élő kisebbségek anyanyelvű oktatáshoz való alkotmányos jogait. A dokumentum szerint az ukrainai nemzetiségi szervezetek aggasztónak tartják tárca intézkedéseit, amelyek szerintük a nemzeti kisebbségekhez tartozók anyanyelven történő oktatáshoz való alkotmányos jogainak a megsértésére irányulnak. Mint a beadványt jegyzők rámutatnak, az oktatási tárca hivatalos honlapján október 19-én jelent meg az a hír, amely szerint a minisztérium és civil aktivisták megállapodtak abban, hogy módosítják az oktatási törvénynek az oktatás nyelvére vonatkozó cikkelyét. A lényegi változtatásokat tartalmazó törvénytervezetet az ukrán parlament első olvasatban már el is fogadta. A beadvány aláírói emlékeztetnek arra, hogy az ukrán törvény vonatkozó szövegrészét, amely szerint a nemzeti kisebbségekhez tartozóknak szavatolt az anyanyelven történő oktatás az állami és az önkormányzati tulajdonban lévő tanintézetekben, úgy módosították törvénytervezetben, hogy a nemzetiségi tanulóknak csupán joguk van – vagyis nem garantált számukra – az anyanyelvű oktatáshoz az ukrán nyelv mellett, de csak azokon a helyeken, ahol az adott nemzeti kisebbség egy tömbben él. Ez gyakorlatilag kizárná a szórványban élőket a törvény



hatálya alól. A dokumentum szerzői szerint az oktatási minisztérium illetékesei a cselekedetükkel megsértik a nemzeti kisebbségekhez tartozó ukrán állampolgároknak az anyanyelvű oktatáshoz fűződő alkotmányos jogait, és – a többi között – Ukrajna által aláírt és ratifikált több nemzetközi megállapodást, valamint kötelezettségvállalást. A nemzetiségi szervezetek arra kérik Ukrajna elnökét, hogy éljen törvényi felhatalmazásával, tekintélyével, a törvénykezés folyamatát érintő politikai befolyásával, és akadályozza meg az oktatási törvény tervezett módosítását. Egyúttal emlékeztetik az államfőt egyebek mellett arra, hogy a jogszabály tervezett megváltoztatása sérti Ukrajna állampolgárainak alkotmányos és szabadságjogait, veszélyezteti az állam nemzetközi tekintélyét, kétségbe vonja az ország európai integrációs törekvéseinek az őszinteségét.

Szijjártó Péter: elfogadhatatlan Ukrajna uniós vízummentességének késleltetése

Magyarország továbbra is elkötelezetten támogatja Ukrajna európai integrációs törekvéseit, és elfogadhatatlannak tartja, hogy az Európai Unió még mindig nem adott vízummentességet az ukrán állampolgároknak – szögezte le Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter pénteken Kijevben ukrán kollégájával, Pavlo Klimkinnel folytatott megbeszélését követő sajtótájékoztatón. A magyar diplomácia vezetője hangsúlyozta, hogy Kijev a vízummentesség minden feltételét teljesítette. „Sportszerűtlennek és tisztességtelennek tartjuk, hogy ennek ellenére nem kapja meg. Új feltételek megszabása a tárgyalások lezárását követően egyszerűen európaiatlan magatartás” – fogalmazott Szijjártó Péter. Kijelentette: a tisztesség és az európai érdek azt diktálná, hogy Petro Porosenko ukrán elnök november 24-én esedékes brüsszeli látogatásakor aláírják a vízummentességről szóló megállapodást. „Ha az EU nem tud megállapodásokat, szövetséget kötni az unión kívüli országokkal, elveszíti annak lehetőségét, hogy megerősödjön a válság utáni időszakban” – hangsúlyozta. Kiemelte, hogy Magyarországnak Ukrajna nagyon fontos gazdasági, kereskedelmi és politikai partner. Magyarország abban érdekelt, hogy a szomszédjai erők legyenek, és ez a kárpátaljai magyarság érdeke is. A határ menti fejlesztésekről szólva a magyar miniszter kiemelte: mindkét országnak az az érdeke, hogy a Beregszászt elkerülő út, valamint a Beregszászt Munkácssal összekötő út megépüljön. „A magyar kormány készen áll arra, hogy egy 50 millió eurós segélyhitel program keretében biztosítsa az említett beruházások megvalósításához szükséges forrásokat” – jelentette ki. A Beregsurány és Luzsanka közötti határátkelőről szólva beszámolt arról, hogy az idei év végére megépül a kamionterminál a magyar oldalon. Hozátette, hogy egy új határátkelő építésének előkészítését is megkezdte közösen Magyarország és Ukrajna Nagyhódos és Nagypalád között. A beruházás megvalósításáért közösen készül a két ország az EU-hoz támogatásért fordulni. Tájékoztató továbbá arról is, hogy 2020-ra a magyar M3-as autópálya eléri az ukrán határt. Kiemelte, hogy a magyar kormány kétmilliárd forintból kárpátaljai



gazdaságfejlesztési programot indított. Ennek keretében turisztikai, mezőgazdasági és vállalkozásfejlesztési kategóriákban lehetett pályázni. „14 262 pályázat érkezett összesen. Ezek elbírálása folyamatban van, és még idén ki is fizetjük a kétmilliárd forintot ezekre a projektekre” – mondta.



A magyar kormánynak a magyarság egyformán fontos, akárhol éljen a világban

Az '56-os magyar menekülteket évtizedeken át megtagadták és elhallgatták, a világban élő magyarság sorsa 2010 óta változott meg, azóta a magyarság egyformán fontos, a világ akármelyik részén éljenek tagjai – mondta Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára a római '56-os emléktábla koszorúzásakor. Potápi Árpád János beszédében a magyarság fogalmáról szolt, hangsúlyozva, hogy magyarnak lenni a közös kultúrán, hagyományokon, történelmen túl közös gondolkodást is jelent, valamint a nemzeti ünnepekről való közös megemlékezést és ezek átörökítését a következő generációkra. Hozzátette, az 1956-os forradalom és szabadságharc hatvanadik évfordulójáról Európa több városában is az ott élő magyar közösség tagjaival emlékezett meg, és minden helyszínen nagyon sok fiatal és gyerek vett részt a nemzeti ünnepen. Ők már a külföldön élő magyarság harmadik generációját képviselik, akik „meg se tudják fogalmazni, mit jelent, de számukra egyértelmű, hogy magyarnak vallják magukat” – mondta a nemzetpolitikáért felelős államtitkár. Kiemelte, azokat az 56-os magyarokat, akik elhagyták Magyarországot a forradalomban való részvételük miatt, vagy mivel nem láttak esélyt a maradásra, évtizedeken át megtagadták és elhallgatták. Döntő fordulat 2010-ben történt, mivel a mostani magyar kormány számára a magyarság minden tagja egyformán fontos, akár a Kárpát-medencében éljenek, akár a diaszpóra részeként a világ más részein – jelentette ki Potápi Árpád János. A Róma belvárosában, az egykori magyar menekült diákok kollégiumának emléktáblájánál tartott koszorúzási ünnepségen az államtitkár emlékeztetett, hogy Olaszország több ezer '56-os magyar menekültet fogadott be. Márai Sándort idézte, aki szerint Itália „talán az egyetlen Európában, ahol a magyart nemcsak tisztelik, hanem igazán családi őszinteséggel szeretik”.

